

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛ ПО ИКОНОМИЧЕСКАТА
И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА И
МИНИСТЪР НА ТУРИЗМА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	154-06-247
Дата	02.03.2021

14 55

№ 02.57-13
София, 02.03.2020 г.

**ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА**

**ДО
НАРОДНИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ
В 44-ОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н ЯВОР БОЖАНКОВ
(На Ваш №154-06-247/02.03.2021 г.)**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН БОЖАНКОВ,

На Вашия въпрос относно „демографски данни в област Велико Търново“ Ви предоставям следната информация:

Тенденциите в демографското развитие на България са сходни с демографските процеси, които се развиват в страните от Европейския съюз. Демографската промяна е свързана с хората и техния живот.

Основен приоритет на правителството е ограничаване на негативните демографски тенденции, в т.ч повишаване на раждаемостта, намаляване на младежката емиграция и балансирана имиграционна политика, съобразена с потребностите на българския бизнес. Усилията са насочени към адаптиране на социалните системи и секторните политики към демографската промяна.

Изготвят се ежегодни планове за мониторинг и ежегодни информативни и аналитични отчети, приемани с решения на Министерския съвет, в които се интегрира информация от националната статистика, административна информация и данни от научни социологически или интердисциплинарни проучвания. Основните стратегически документи, както и плановете и отчетите

към тях можете да намерите на официалната интернет-страница на Министерство на труда и социалната политика в рубриката „Демографска политика“ на електронен адрес – <https://www.mlsp.government.bg/otcheti-i-planove>.

1. Каква е демографската тенденция в област Велико Търново? Колко се е увеличило (съответно с колко е намаляло) населението на област Велико Търново по години, считано от 2019 г. до днес?

За област Велико Търново населението намалява: в края на 2017 г. то е 239 132 души, в края на 2018 г. е 235 708 души, а в края на 2019 г. е 232 568 души. За отминалата 2020 г. официалните данни на Националния статистически институт ще бъдат оповестени на 15 април 2021 г.

Подобно на предходните години, намалението на населението през 2019 г. в България се дължи главно на отрицателен естествен прираст, а не на външна миграция - в резултат на отрицателния естествен прираст населението намалява с 46 545 души, а в резултат на механичния прираст (нетното салдо от външната миграция) – с още 2 012 души.

2. Как се е променило населението на страната през последните три години?

През последните години демографската ситуация в България се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението, ниски нива на раждаемост (с коефициент 8.8‰ за 2019 г. – при средна стойност за Европейския съюз от 9.5‰) и високи нива на обща смъртност. Задълбочава се дисбалансът в териториалното разпределение на населението.

През 2019 г. в страната са регистрирани 61 882 родени деца, като от тях 61 538 (99.4%) са живородени. В сравнение с предходната година (2018 г.), броят на живородените намалява с 659 деца, или с 1.6%, а през 2017 г. живородените деца са 63 955. Очакванията за раждаемостта в следващите десетилетия са тя да продължава да намалява, основно поради намаляване на родилните контингенти.

3. Колко души са напуснали страната през последните три години? Какви са причините за емиграцията (работа, лечение, т.н.)?

През 2017 г. 31 586 души са променили своя настоящ адрес от страната в чужбина, през 2018 г. броят им нараства на 33 225 души, а през 2019 г. емигрантите се увеличават до 39 941. Всеки втори емигрант (49.1%) е на възраст 20-39 години. Най-младите емигранти (под 20 години) са 15.9%, а тези на 60 и повече навършени години – 9.5% от всички емигранти. Най-предпочитани от емигрантите дестинации са Германия (20.3%), Обединеното кралство (17.7%) и Италия (13.5%).

4. Какви са данните за смъртност в областта и в страната за последните 3 години?

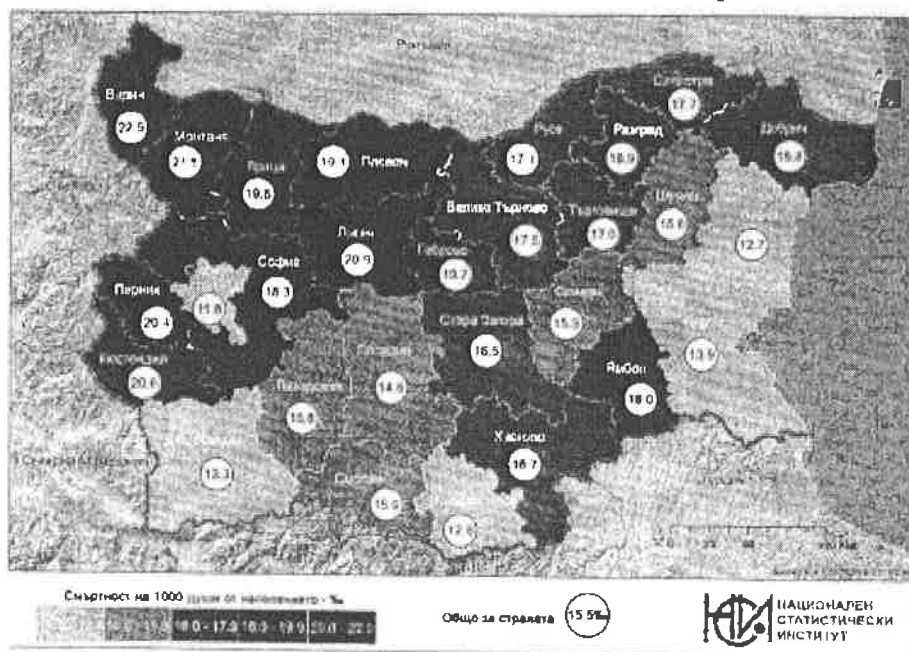
Към края на 2019 г. населените места в България са 5 257, от които 257 са градове и 5 000 – села. **Населените места без население са 171. Най-голям е техният брой в областите Габрово, Велико Търново и Кърджали – съответно 63, 58 и 11.**

Броят на умрелите лица през 2019 г. е 108 083, а коефициентът на обща смъртност – 15.5‰. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 443, или с 0.4%. Нивото на общата смъртност продължава да е твърде високо. През 2017 г. броят на умрелите лица е 109 791 души, при 15.5‰ коефициент на обща смъртност.

Продължават силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (21.6‰), отколкото в градовете (13.3‰).

С най-висока смъртност в страната са областите Видин – 22.9‰, Монтана - 21.8‰, и Ловеч – 20.9‰. В седем области смъртността е по-ниска от общата за страната, като най-ниска е в София (столица) – 11.8‰. **За област Велико Търново смъртността е 17.5‰.**

Фигура: Коефициент на смъртност по области през 2019 г.

Източник: НСИ

Във връзка с въведеното извънредно положение поради разпространението на пандемията от COVID-19, от страна на правителството бяха предприети спешни мерки за най-сериозно засегнатите от кризата - семействата с деца, възрастните хора, хората с увреждания, лицата с ниски доходи, лицата и семействата от уязвими групи. Ето защо, част от националните политики в социалната сфера бяха реорганизирани не само в посока защита на населението и

ограничаване на разпространението на вируса, но и за оказване на навременна подкрепа именно за тези целеви групи.

Като **положителни тенденции** могат да бъдат отбелязани намаляването на детската смъртност, намаляването на броя на умрелите лица (но придружено с увеличаване на коефициентът на обща смъртност), увеличаването на очакваната средна продължителност на живота, увеличаването на тоталния коефициент на плодовитост и задържането му на ниво, близко до средното за страните-членки на Европейския съюз, увеличаването на броя на сключените бракове, подобряването на жизнения стандарт и качеството на живот на населението:

- Отчита се увеличаване на средната продължителност на предстоящия живот, изчислена за периода 2017 - 2019 г., която е 74.9 години и спрямо предходния период (2016 - 2018 г.) се увеличава с 0.1 година.
- Драматично намалява детската смъртност през последните години, като трябва да се отбележи, че през 2001 г. коефициентът на детска смъртност е 14.4‰, а през 2019 г. е 5.6‰, като тенденцията е към продължаващо намаляване;
- Въпреки че равнището на общата смъртност на населението в България е най-високо сред държавите-членки, се наблюдава, макар и с много бавни темпове, намаляване на броя на починалите лица. Броят на умрелите лица през 2019 г. е 108 083, а коефициентът на обща смъртност – 15.5‰. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 443, или с 0.4%.
- Коефициентът на плодовитост се задържа на нива от около 1.5, които са сравними със средните за страните-членки на ЕС. През 2019 г. средният брой живородени деца от една жена е 1.58 и спрямо 2018 г. се увеличава с 0.02.
- Увеличаване на броя на сключените бракове – през 2019 г. са регистрирани 29 198 юридически брака – с 237 повече спрямо предходната година, а коефициентът на брачност е 4.2‰.
- Повишаване на жизненото равнище на населението.

На официалната интернет страница на Министерството на труда и социалната политика периодично се публикува и информация в областта на доходите и жизненото равнище. Функционира интернет-базирана справочно-статистическа информационна система – Интерактивна социална карта:

http://economy.misp.government.bg/statsbeta/?page_id=6®ion=22.

В удобен интерфейс и диалогов режим е налична информация в реално време за население, макроикономически и социални показатели, в динамика от 2000 г., както и възможност за справки по определени критерии. Всичко това, добавено към документите, които се предоставят от сайта на МТСП, е насочено към улесняване на комуникацията с администрацията и осигуряване на възможности за получаване на информация и услуги, повишаване нивото на осведоменост и прозрачност. Всяко тримесечие на официалната интернет-страница на Министерството на труда и социалната политика се публикува информационен бюлетин с информация за средната работна заплата по икономически сектори и области в България, наетите, заетостта, доходите на домакинствата.

<https://www.mlsp.government.bg/index.php?section=POLICIESI&I=454>.

В демографски план намаляването и застаряването на населението се очертава като дълготраен социален процес за България, затова и отговорът на това предизвикателство следва да се насочи към прилагане на мейнстриймнинг подход и развитие на интегрирана политика, насочена към мобилизиране и пълноценно използване на възможностите на наличните човешки ресурси и целенасочено инвестиране в повишаване на качеството на човешкия капитал, засилване ролята на регионалните инициативи, които могат да подобрят качеството на живот, достъпа до услуги и инфраструктура и да се справят с отрицателни въздействия на обезлюдяването.

**ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
ИКОНОМИЧЕСКАТА И ДЕМОГРАФСКИТА
И МИНИСТЪР НА ТУРИЗМА:**

МАРИЯНА